

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 24^η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1948

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΩΝΣΤ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Τὴν 24ην Ὁκτωβρίου 1948 συνῆλθεν εἰς ἔκτακτον συνεδρίαν ἡ Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν πρὸς ἔօρτασμὸν τῆς Ἡμέρας τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Κατ' αὐτὴν παρέστησαν δὲ Μητροπολίτης Σάμου κ. Εἰρηναῖος ὃς ἀντιπρόσωπος τοῦ Μ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ., Δαμασκηνοῦ, δὲ ὑπουργὸς τῆς Ἀνοικοδομήσεως κ. Δ. Λόντος, τὰ μέλη τῆς Βαλκανικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ο.Η.Ε., δὲ πρόεδρος καὶ δὲ εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου, δὲ ἀντιπρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀρεοπαγῆται, πρεσβευταί, οἵ γενικοὶ διευθυνταὶ τῶν Ὑπουργείων Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν, οἵ Πρυτάνεις τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου καὶ τῆς Ἀν. Γεωπονικῆς Σχολῆς, καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ τῶν ἄνωτάτων πνευματικῶν Ἰδρυμάτων καὶ ἄλλοι προσκεκλημένοι.

‘Ο Πρόεδρος κ. Κ. Τριανταφυλλόπουλος εἰσηγούμενος λέγει τὰ ἔξῆς:

‘Η Ἀκαδημία Ἀθηνῶν συνέρχεται σήμερον εἰς ἔκτακτον συνεδρίαν, ἵνα ἔօρταση ἴστορικὴν ἐπέτειον, τὴν ἡμέραν καθ' ἥν ἔλαβε ζωὴν ὁ Καταστατικὸς Χάροτης τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν. Είναι αὗτη ἡ 24η Ὁκτωβρίου, διότι τότε πρὸ διετίας ἐμβῆκεν εἰς ἐνέργειαν καὶ ἤχισεν ἡ ἴσχυς τῆς νέας ταύτης Διατάξεως, ποὺ ἐψήφισαν πεντήκοντα δικτὸν κράτη, καὶ ἡ δύοιά σκοπεῖ νὰ λύσῃ τὸ μέγα πρόβλημα τῆς Ἀνθρωπότητος.

‘Ἐν τέταρτον αἰῶνος ἀκριβῶς πρὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἐγεννᾶτο ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, ἥτις, ἀν ἐκρημνίσθη ἀπὸ τὴν λαίλαπα τοῦ προσφάτου πολέμου, οὐχ ἥτεν ἀπετέλεσεν ἀξιόλογον προσπάθειαν εἰς τὸ πεδίον πρακτικῆς ἐφαρμογῆς ζητήματος, διεργάζεται ἄλλοτε οὐτοπίᾳ.

Άλλα καμμία μεγάλη ίδεα δὲν είμπορει νὰ είναι ούτοπία ἐπ' ἄπειρον.

Άλλοτε εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἔθεωρεῖτο ὡς φυσικόν τι φαινόμενον ἢ διάρκοισις τῶν ἀνθρώπων εἰς ἐλευθέρους καὶ δούλους. Άλλα σιγὰ-σιγὰ ὑπὸ τὴν ὥμησιν νέων ίδεων φιλοσοφικῶν, ὑπὸ τὴν ἔξελισθομένην πρὸς τὰ πρόσω διάρθρωσιν τῶν καθ' ἔκαστον κρατῶν καὶ ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος ἐπετεύχθη ἢ κατάργησις τῆς δουλείας.

Καὶ ἐν ᾧλλο παράδειγμα ἀπὸ τὸν σκοτεινὸν Μεσαίωνα. Εἰς τὴν Δύσιν ἢ ἔξασθενησις τοῦ κράτους εἶχε φθάσει εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε, ἀντὶ τῆς εἰρηνικῆς λύσεως τῶν διαφορῶν μεταξὺ τῶν ἀτόμων, εἰσήχθη καὶ ἐκράτησεν ἐπὶ μακρὸν τὸ σύστημα τῶν λεγομένων ίδιωτικῶν πολέμων ποὺ εἶχε προσλάβει μόνιμον μορφήν. Άλλ' ἥρκεσε τὸ φῶς τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ ἡ ἐπιστροφὴ πρὸς τὸν ἀνθρώπινον ἔλληνολατινικὸν πολιτισμὸν διὰ νὰ διαλυθῇ τὸ σκότος καὶ ἐκλείψῃ ὁ ίδιωτικὸς πόλεμος ὃς θεσμὸς κοινωνικῆς συμβιώσεως.

Διατὶ δὲν θὰ συμβῇ τὸ ίδιο καὶ μὲ τὰ ἔθνη;

Αἱ σημεριναὶ περιστάσεις ποὺ τόσον ταλαιπωροῦν τὸν κόσμον δὲν πρέπει νὰ μειώνουν τὴν ἔπιδα καὶ νὰ ἀποθαρρύνουν.

Ήδη ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος ἢ ἔλληνικὴ φιλοσοφία ἔθεωρησε τὸ ζήτημα ὡς τὸ βασικὸν διὰ τὸν ἀνθρώπον καὶ ἡ γραμμὴ τὴν ὅποιαν ἔθετο ὡς γνώμονα τῆς δράσεώς του ὁ Ὁργανισμὸς τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν εὑρηται κατὰ βάθος εἰς τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Πλάτωνος καὶ εἰς τὴν ίδεαν τοῦ δικαίου, ἦν οὗτος ἐκτείνει διμοιριορφον εἰς κάθε σχέσιν.

Θέλομεν ἀκούσει μετ' ὀλίγον ἀπὸ ἀρμόδιον διμιλητῆν, ποῖαι καὶ πόσαι ὑπῆρξαν αἱ θεωρητικαὶ συμβολαὶ καὶ αἱ πρακτικαὶ προσπάθειαι ποὺ μᾶς ἔχονται ἀπὸ τὸν ἀρχαῖον ἔλληνικὸν κόσμον. Ἡ λαμπρὰ αὐτοῦ ποικιλία ἐπὶ τῶν παντοίων ἐκφάνσεων τοῦ πνεύματος ὑπῆρξεν ἡ μεγαλειτέρα δύναμις του ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν πλειόνων ἀνταγωνιζομένων πόλεων, ἡ δὲ προσπάθεια, ὅπως εὑρεθῇ σύστημα εἰρηνικῆς συνεργασίας ἐν μέτρῳ ισότητος καὶ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς δικαιοσύνης εἶναι ἵσως καὶ σήμερον τὸ μᾶλλον ἀκανθῶδες πρόβλημα.

Ἡ Ἑλλάς ήτις καὶ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ὑπῆρξε θιασῶτις θάλψασα τὴν ίδεαν αὐτῆς διὰ συλλόγων καὶ διμαδικῶν προσπαθειῶν κατὰ δύναμιν, ἀποβλέπει μετ' ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν εὐόδωσιν τοῦ ἔργου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε ἔργασία τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἐμβάλλει εἰς σκέψεις ἐκείνους, οἵτινες ὡς κριτήριον λαμβάνουν μεμονωμένα ἀποτελέσματα τῶν ποικίλων διαταραχῶν καὶ τῶν μεγάλων ἀνασταύσεων τοῦ πόλεμου, ὀλιγότερον δὲ πάντων θὰ ἥτο εὐχαριστημένος αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔνας Ἑλλην. Άλλ' ἐὰν σκεφθῶμεν ποῖον εἶναι τὸ μέγα βῆμα ποὺ πρέπει νὰ γίνῃ ἀκόμη μέχρις ὅτου

έμπεδωθή ἡ νέα περίοδος πλήρους, ἐφ' ὅλων τῶν πολιτιστικῶν πεδίων, εἰρηνικῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν Ἐθνῶν, τότε κανεὶς δὲν πρέπει νὰ ἀποθαρρύνεται, ὅλοι πρέπει νὰ πιστεύσωμεν εἰς τὴν ἵερότητα αὐτῆς τῆς ἴδεας καὶ τὴν πίστιν αὐτὴν νὰ τὴν ἔκδηλώσωμεν διὰ παντὸς μέσου.

Καὶ ἐν τῶν μέσων αὐτῶν εἶναι ἡ κατανόησις καὶ ἡ ἔντονος διακήρυξις ὅτι ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν δὲν πρόκειται νὰ ὑποστοῦν μείωσιν τὰ ἔθνη, διότι τότε θὰ ἔπαναν νὰ εἶναι ἡ νωμένα ἔθνη. Τότε θὰ ἀπηρτίζετο ἔνωσις μὲ ἐπικράτησιν τῶν μεγάλων ἐπὶ ἔξουσιον τῶν λοιπῶν. Τοιαύτας ἔνώσεις ἐγνώρισεν ὁ κόσμος πλέον ἥ ἄπαξ. Τὸ τελευταῖον ὑπόδειγμα ὑπῆρξεν ἡ Ἱερὰ Συμμαχία, ἥτις ἔκρατησε μὲν τὴν εἰρήνην τῆς Εὐρώπης ἐπί τινα χρόνον, ἀλλὰ μὲ ποίας θλιβερὰς συνεπείας.

Ἡ ἀνθρωπότης δὲν εἶναι ἀφηρημένον ἄθροισμα ἀνθρώπων, ἀλλὰ λαμβάνει ζωὴν καὶ τρέφεται ἀπὸ τοὺς χυμοὺς ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη, μεγάλα καὶ μικρά, ἔκαστον τῶν ὁποίων μὲ τὸν ἴδιον τοῦ χαρακτῆρα καὶ μὲ τὴν ἴδιαιτέραν φυσιογνωμίαν του κάτι ἔχει νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν γενικὴν πρόοδον.

Εἰς τὴν ποικιλίαν ἀκριβῶς αὐτὴν τῶν ἥθυτῶν καὶ πνευματικῶν δυνάμεων τῶν καθ' ἔκαστον ἐθνῶν ἔγκειται ἡ ἐσωτέρα καὶ ἡ βαθυτέρα δύναμις ποὺ φέρει τὸν κόσμον πρὸς τὰ ἐμπρός.

Δὲν πρέπει νὰ συγχέεται ἡ λεγομένη κυριαρχία, ἥτις, ἀφοῦ θὰ στεγασθοῦν τὰ ἔθνη ὑπὸ ὑπερτέρων τινὰ ἔξθυσίαν, θὰ ὑποστῇ καὶ ἀνάγκην ὠργανωμένον πλέον περιορισμόν. Ἀλλ ὅπως τὰ ἄτομα ἐντὸς ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ κράτους δικαίου ὑφίστανται περιορισμὸν τῆς κυριαρχίας των, τῆς ἀτομικῆς των βουλήσεως, χωρὶς μὲ τοῦτο νὰ χάνουν τὴν προσωπικότητα αὐτῶν, τοιουτοτόπως καὶ τὰ ἔθνη εἰς τὴν συντελουμένην ὁργάνωσιν αὐτῶν ὑφίστανται καὶ θὰ ὑποστοῦν μὲν περιορισμὸν τῆς λεγομένης κυριαρχίας των, ἀλλὰ δὲν θὰ χάσουν τὴν ὀντότητά των, τὴν προσωπικότητα αὐτῶν, δὲν πρόκειται νὰ ἀπεμπολήσουν τὴν ψυχήν των.

Οτι εὑρισκόμεθα πλέον εἰς καλὸν δρόμον φανερώνουν καὶ αἱ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἔκδηλούμεναι ἐπιδιώξεις πρὸς διαμόρφωσιν, δίπλα εἰς τὰ Ἡνωμένα Ἐθνη, ἴδιαιτέρων ποικίλων ἔνώσεων, ὅπως εἶναι τὸ Σύμφωνον τῶν Βρυξελλῶν, ἥ Ἐνωσις τῶν δεκαέξι κρατῶν, ἥ Ἡνωμένη Εὐρώπη, τὸ Ἀτλαντικὸν Σύμφωνον.

Ολαὶ αὐταὶ αἱ ἔνώσεις, μακρὰν τοῦ νὰ παρακαλήσουν τὸ ἔργον τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, τούναντίον προθειαίνουν τὴν ὁδόν, ἔξηγοῦνται δὲ εὐχερῶς ἐκ τούτου, ὅτι εὐκολώτερον καὶ ταχύτερον ἐνοῦνται εἰς κοινὸν μεγάλους σκοποὺς ἔθνη ζῶντα ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἥ παρεμφερῆ κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν καὶ συνεπῶς ὑπὸ κοινὸν ἴδεολογικὸν ρυθμόν.

Ἐνας μεγάλος πολιτικὸς τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ζῶν εἰς ἐποχὴν καθ' ἥν τὰ

πολιτισμένα κράτη ήσαν διηρημένα εἰς δύο ἀντιθέτους μεταξύ των ρυθμούς, γνωστούς τότε υπὸ τὸ ὄνομα δημοκρατία καὶ δολιγαρχία, ἔλεγεν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς τῶν Ἀθηνῶν ἐδῶ καὶ 2300 χρόνια:

«Συχνὰ ἐποιεμήσατε, ὃ Ἀθηναῖοι, ἄλλοτε πρὸς δημοκρατικὰ καὶ ἄλλοτε πρὸς δολιγαρχικὰ κράτη, ἀλλὰ διὰ διάφορον ἑκάστοτε λόγον. Πρὸς ἐκεῖνα μέν, πρὸς τὰς δημοκρατίας λόγῳ φιλοτιμίας ἢ διὰ λωρίδα γῆς, ἐναντίον τῶν δολιγαρχικῶν ὅμως πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ πολιτεύματός σας καὶ τῆς ἐλευθερίας. Καὶ τολμῶ νὰ πιστεύω ὅτι θὰ ἐπροτιμούσατε νὰ ἔχετε ἐχθρὸὺς ὅλους τοὺς Ἐλληνας ὡργανωμένους εἰς δημοκρατίας, παρὰ νὰ τοὺς ἔχετε φίλους ὡργανωμένους εἰς δολιγαρχικὰ συστήματα. Διότι, ἐὰν εἶναι ἐλεύθεροι, δὲν θὰ ἐκοπιάζατε νὰ κλείσετε εἰς πᾶσαν στιγμὴν εἰρήνην μαζί των, ἐνῷ ἡ φιλία των, ὅταν εἶναι δολιγαρχικοί, πᾶν ἄλλο εἶναι ἢ στερεά καὶ ἀσφαλής».

Ἐκτοτε, εἰς τὸν διηνεκῆ ἄγωνα ὑπὲρ τῆς ἰδέας τοῦ δικαίου, ποταμοὶ αἰμάτων, κατὰ τὴν διαδρομὴν αἰώνων, ἐπότισαν τὴν οἰκουμένην, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ πλέον βάσιμος ἐλπίς, ὅτι τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας ποὺ ἐβλάστησε πρὸ διετίας ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, γρήγορα θὰ μεγαλώσῃ καὶ θὰ ἀπλώσῃ τὰς φύσις του καὶ εἰς ὅσα ἐδάφη εἶναι ἀκόμη στεῖρα ἢ ἀπεξηραμένα.

Μὲ τὴν χαρωπὴν αὐτὴν ἐλπίδα ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν κατὰ τὴν σημερινὴν μεγάλην ἐπέτειον ἀπευθύνει ἐκ τοῦ φωτεινοῦ κάρου, δπου ἀπὸ τὸν θεῖον Πλάτωνα ἐδιδάσκετο ὅτι μία καὶ ἐνιαία εἶναι ἡ ἡθικὴ καὶ ἡ ἰδέα τοῦ δικαίου καὶ διὰ τὰ ἀτομα καὶ διὰ τὰς πολιτείας καὶ διὰ μίαν μέλλουσαν ὑπεροποιείαν, ἀπευθύνει πρὸς τὸν οἰκοδόμους τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν θεῷμὸν ἔπαινον καὶ χαιρετισμὸν ἐγκάρδιον.

Ο κ. Σ. Κουγέας ἀκολούθως ἀνελθὼν εἰς τὸ βῆμα ὥμιλησε μὲ θέμα: «Ἡ νέα Ἀμφικτιονία καὶ οἱ πρόδρομοι αὐτῆς».

Μεταξὺ τῶν πεντήκοντα καὶ δικτὸν Ἐθνῶν, τὰ ὅποια ὡς μέλη τοῦ νεαροῦ διεθνοῦς δργανισμοῦ τοῦ κληθέντος τὰ «Ἡνωμέρα Ἐθνη» πρόκειται νὰ τελέσουν ἔκαστον ἴδιαιτέρως αὐθήμερον τὸν παγηγυρισμὸν τῆς 24ης Οκτωβρίου, ἡτις ἐθεοπίσθη ὡς «Ἡμέρα τῶν Η.Ε.», μεταξὺ τῶν ἐθνῶν τούτων τὸ Ἑλληνικὸν ἔρχεται νὰ ἐκτελέσῃ τὸ εὐχάριστον τοῦτο καθῆκον μὲ τριπλοῦν αἴσθημα: Μὲ τὸ αἴσθημα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἱκανοποιίσεως, διότι ἡ ἰδέα τῶν Η.Ε. εἶναι ἰδέα ἐλληνική, ἔχουσα τὴν πηγὴν ἀπὸ τὸ ἀδάνατον ἐλληνικὸν πνεῦμα καὶ τὴν φύσιν εἰς τὸν ὑπέροχον ἐλληνικὸν πολιτισμόν. Μὲ τὸ αἴσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης, διὰ τὸ ἐνδιαφέρον τὸ ὅποιον δεικνύουν τὰ Η.Ε. ὑπὲρ τῶν δικαίων τῆς χειμαζομένης ἥμιν τοῦτον χώρας. Μὲ τὸ αἴσθημα τῆς πα-

ρηγόρους ἐλπίδος δι τὴν Ἑλλάς, καθάποτος μικρὸν καὶ ὑλικῶς ἀνίσχυρον, ἀπειλούμενον ἀπὸ κακοὺς γείτονας καὶ ἐπιβούλους ἔχθρούς, εἰς τὸν δργανισμὸν τῶν H. E. θὰ ἀτενίζῃ πάντοτε ὡς πρὸς τὸν γενναῖον συναντικήπτορα καὶ τὸν ἰσχυρὸν ὑπερασπιστὴν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἐδαφικῆς αὐτῆς ἀκεραιότητος.

«Ἡ παγκόσμιος ἴστορία κινεῖται περὶ ἵδεας παλαιάς, εἰς τὰς ὅποιας δίδει νέον τύπον». Ἡ φῆσις αὕτη, λεχθεῖσα ἀπὸ ἔξοχον νομικὸν καὶ πολλάκις ἀπὸ ἴστορικοὺς ἐπαναληφθεῖσα ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὰ H. E., τῶν ὅποιων ἡ ἵδεα εἶναι παλαιὰ καὶ μόνον ὁ τύπος εἶναι νέος.

Ἡ ἵδεα διεθνοῦς δργανώσεως πρὸς ἀσφάλειαν τῆς εἰρηνικῆς διαβιώσεως τῶν λαῶν δὲν ἔρριφθη τὸ πρῶτον τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1945 εἰς τὴν Γυάλταν ἀπὸ τὴν ἴστορικὴν τριανδρίαν τῶν νικητῶν τοῦ Ἀξονος. Σχέδια τοιούτων δργανώσεων παρουσιάζονται πολλὰ καὶ ποικίλα κατά τε τὸ ἔγγυς καὶ τὸ ἀπώτερον παρελθόν. Σχεδόν κατὰ κανόνα οἱ λαοὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἐνὸς πολεμικοῦ συγκλονισμοῦ περιήρχοντο εἰς τὴν ἀνάγκην, ἢ νὰ ὑπαχθοῦν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἄλλου, ἢ νὰ πολλαπλασιάσονται πολεμικά των μέσα πρὸς μέλλονσαν ἔξακολούθησιν τοῦ ἀγῶνος, ἢ ἀφοπλιζόμενοι νὰ τεθοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν διεθνοῦς δργανώσεως, ἢτις ὑπὸ τύπον συμμαχίας ἢ δμοσπονδίας, θὰ παρεῖχεν εἰς αὐτοὺς ἐγγυήσεις περὶ εἰρηνικῆς καὶ δμαλῆς ἀναπτύξεως τῆς ἐθνικῆς των ζωῆς. Ἡ τρίτη αὕτη περίπτωσις δὲν εἶναι ἡ σπανιωτέρα. Ἡ δὲ ἐμφάνισις αὐτῆς διαρκοῦντος ἀκόμη τοῦ πολέμου καὶ ἡ ἐφαρμογὴ της ἀμα τῇ περατώσει αὐτοῦ, δεικνύει ὅτι ἡ ἵδεα τῶν H. E. εἶχεν ἐνωρίς ὠφιμάσει εἰς τὴν συνείδησιν τῶν κατὰ τοῦ Ἀξονος συμμαχούντων. Καὶ τοῦτο, διότι τὸ δένδρον τῆς εἰρήνης τῶν λαῶν εἶχε καλλιεργηθῆ ἀπὸ χρόνων μακρῶν, ἔξηκολούθει δὲ νὰ ποτίζεται ἀπὸ τὴν σκέψιν σειρᾶς ὑπερόχων ἀνδρῶν καὶ δμάδων, τῶν ὅποιων αἱ προσπάθειαι, ἀδιάπτωτοι διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ἀποτελοῦν τὰ ἴστορικὰ θεμέλια τῆς ὑπὸ τὸ σημεριῶν ὄνομα «Ἡνωμένα Ἐθνη» διεθνοῦς δργανώσεως.

Ἡ τὰς ἵδεας τοῦ πατρὸς τῆς Χριστιανικῆς Ἔκκλησίας Εὐδοκίου ἀπηχοῦσα καὶ τὴν ἐπὶ γῆς εἰρήνην ἐπαγγελλομένη Civitas Dei τοῦ Ἱεροῦ Αὐγονούσιουν, τὰ φιλειρηνικὰ σωματεῖα καὶ αἱ συνελεύσεις αὐτῶν, τὰ σχέδια τῶν πολιτικῶν δργανώσεων τοῦ Dubois, τοῦ Ἀββᾶ de Saint-Pierre, τοῦ Crucé καὶ ὅσα ἄλλα εἶχον καμινευθῆ εἰς τὸ φιλελεύθερον ἐργαστήριον τῆς γηραιᾶς Σορβώνης, ἢτις εὐστόχως ὠνομάσθη κοσμοπολιτικὴ δημοκρατία τοῦ πνεύματος, τὸ πρὸς αἰώνιαν εἰρήνην Σχέδιον τοῦ μεγάλου Κάντ, τὰ Λιεβνῆ Συνέδρια τῆς Εἰρήνης, ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν τοῦ Οὐδίλσωνος, πάντα ταῦτα εἶναι οἱ πρόδομοι τοῦ σημεριῶν O. H. E..

Τὸ εὐρὺ λοιπὸν καὶ γενναῖον σχέδιον τῶν H. E. δὲν εἶναι ἐπινόησις μιᾶς εὐτυχοῦς στιγμῆς. Εἶναι τὸ ἀπανγασμα πόθων προαιωνίων, ἐκδηλωθέντων εἰς ὅλας τὰς ἐποχάς καὶ προσπαθεῖων πολυμόχθων, αἴτιες ἐκαλλιεργήθησαν ἀπὸ ὅλους τὸν πο-

λιτισμένους λαούς. Οἱ συλλαβόντες καὶ ἐκτελέσαντες τὴν ἰδέαν τῶν H.E. δὲν εἶναι οἱ δημιουργοί, ἀλλ᾽ ἔγιναν ἀπλῶς οἱ φορεῖς τῶν ἰδεωδῶν, ἅτινα πολὺ πρότερον εἰς ἀπωτάτους χρόνους καὶ εἰς ἄλλους τόπους καὶ λαοὺς γεννηθέντα καὶ ἀνθίσαντα, δὲν ἔπανσε ποτὲ νὰ ζωογοηῇ ἡ πνοὴ τῆς Φιλοσοφίας καὶ τοῦ Δικαίου. "Οπως δὲ πᾶσα εὐγενής ἰδέα, οὕτω καὶ ἡ ἰδέα τῶν H.E. ἔγεννήθη καὶ ἥμησεν εἰς τὴν κοιτία τοῦ πολιτισμοῦ, τὴν Ἑλλάδα, πάντες δὲ οἱ ὑπὲρ αὐτῆς διὰ τῶν αἰώνων ἀγωνισθέντες, ἀπὸ τὴν δροσερὰν καὶ διανγῆ ἐλληνικὴν πηγὴν ἐπότιζαν τὴν σκέψιν αὐτῶν. Άκομη καὶ δὲ Μέγας Ναπολέων, ἢ δεσποτικωτάτη καὶ κατακτητικωτάτη ἡγεμονικὴ φυσιογνωμία, δταν ἀπαλλαγεὶς τῆς πολεμικῆς μαρίας, κατέκειτο συντετριμμένος εἰς Ἀγίαν Ελένην, πρὸς τὰς ἐλληνικὰς Ἀμφικτιονίας ἔστρεψε τὴν μηνήν καὶ τὸν ροῦν αὐτοῦ διὰ νὰ διατυπώσῃ εἰς τὰ Ἀπομνημογένματά του τὰ περὶ μονίμου εἰρήνης καὶ δμοσπονδίας τῶν λαῶν καθηστερημένα αὐτοῦ σχέδια.

"Ο μελετῶν τὴν ἴστορίαν τοῦ πολιτισμοῦ τῶν διαφόρων λαῶν βλέπει ὅτι ἡ φιλοσοφικὴ διανόησις καὶ ἡ ἰδεολογία ἐν γένει ἐνὸς λαοῦ ενδίσκεται εἰς ἀμεσον πάντοτε σχέσιν καὶ ἀλληλεπίδρασιν πρὸς τὴν ἐκάστοτε πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν αὐτοῦ. "Ο Fustel de Coulanges εἰς τὴν κλασσικὴν αὐτοῦ μελέτην «Τὸ Ἀρχαῖον Ἀστυ», ἔδειξεν δποία στενὴ σχέσις ὑφίσταται μεταξὺ τῶν ἰδεῶν καὶ τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως παντός λαοῦ καὶ δπόσην ροπὴν ἥσκησαν ἐπὶ τὴν πολιτικὴν ἀνάπτυξιν τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ρωμαίων αἱ θηρευτικο-φιλοσοφικαὶ ἰδέαι καὶ δργανώσεις, πλεῖστοι δὲ ἄλλοι ἴστορικοὶ ἐξήτασαν καὶ παρεδέχθησαν τὴν σημασίαν ἡν εἶχαν διὰ τὰ πολιτικὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ρώμης αἱ διδασκαλίαι τῶν διαφόρων φιλοσοφικῶν Σχολῶν. "Ο Wiliamowitz καρακτηρίζει τὸ πνεῦμα τοῦ Ἐπιταφίου τοῦ Περικλέους ὡς πνεῦμα τῆς Ἰωνικῆς φιλοσοφίας, ἡ δποία ἐπέδρασεν ὅχι μόνον ἐπὶ τὸν Θουκυδίδην, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὸν Περικλέα, ὅστις ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Κλαζομενίου Ἀναξαγόρου. "Ο δὲ ἡμέτερος Μάρκος Ρενιέρης μὲ τὴν ἀξιόλογον περὶ Βλοσίου καὶ Διοφάνους μελέτην αὐτοῦ ἡρμήνευσε τὰς μεταρρυθμίσεις τῶν Γράκχων ὡς ὑπαγρευθέσας κυρίως ὑπὸ τῆς ἐν Ῥώμῃ τότε εὑρύτατα διαδεδομένης διδασκαλίας τῶν Στωϊκῶν.

Πάμπολλα εἶναι τὰ πολιτικὰ φιλοσοφήματα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ἐνώσεως καὶ τῆς κοινωνίας τῶν διαφόρων πόλεων τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ κόσμου πρὸς ἀλλήλας, ἀτινες τυποτάσις τυποτάσις παραβάλλονται καὶ προσομοιάζονται πρὸς τὰ διάφορα Κράτη τοῦ σημερινοῦ κόσμου, ἰδίως τοῦ εὐρωπαϊκοῦ. Σπέρματα πολιτικῆς ἐνώσεως ἔγκλείσονται περὶ κοινότητος, ἵστητος καὶ ἀρμονίας θεωρίαι τῶν Πνηθαγορείων, τῶν δποίων οἱ σύνδεσμοι, οἱ «θίασοι», ὅπως ἐκαλοῦντο, εἶχον προφανῆ τὸν πολιτικὸν καρακτῆρα. Τὴν ἔνωσιν καὶ τὴν εἰρήνην τοῦ ξύμπαντος κόσμου συνιστᾷ δὲ Λημόκριτος, διδάσκαλος τοῦ φυσικοῦ δικαίου. "Οτι δὲ μία ἐκ τῶν

πολιτικῶν ἰδεῶν τῆς προσωρινού φιλοσοφίας ἥτο καὶ ἡ τῆς ἐνώσεως διαφόρων Ἑλληνικῶν πόλεων εἰς δμοσπονδιακὴν πολιτείαν, μαρτυρεῖ δὲ Ἡρόδοτος λέγων, ὅτι πρῶτος δὲ Θαλῆς, συλλαβὼν τὴν εὐφυαῖς καὶ λυσιτελῆ ἰδέαν τῆς πολιτικῆς ἐνώσεως πασῶν τῶν Ἰωνικῶν πόλεων τῆς Μ. Ἀσίας καὶ προτρέψας αὐτὰς, ὅπως διατηροῦσαι ἔκαστη τὴν ἰδίαν ἀνεξαρτησίαν συνενωθῶσι, συνίστα τὴν ἰδρυσιν τῆς ἦρας τότε ἀγνώστου δμοσπονδιακῆς πολιτείας ἀντὶ τῶν γρωστῶν συμμαχικῶν συνασπισμῶν.

Αἱ δμοσπονδιακαὶ καὶ ἐνωτικαὶ θεωρίαι εἴτε τεχνοῦσιν καὶ θετικῆς ἀναπτύξεως ἀπὸ τοὺς Στωϊκούς. Εἰς τὴν ἰδεώδη πολιτείαν καὶ τὴν ἡθικὴν τῆς Στοᾶς, διδασκούσης τὸν σύνδεσμον πάντων τῶν ἀνθρώπων, εὑρον τὴν σταθερὰν αὐτῶν ἔκφρασιν αἱ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀσθενῶς καὶ ἀρρώστως διατυπωθεῖσται περὶ παγκοσμίου ἀδελφότητος θεωρίαι. Παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς ἡ κοινότης δὲν περιορίζεται εἰς τὴν πόλιν, ἀλλὰ παρουσιάζεται ὡς μία σύμπαντα τὸν κόσμον περιλαμβάνοντα κοινότης, ἡτις διεπομένη ὑπὸ γενικῶν νόμων, πρέπει νὰ διάγῃ ἡρωμένη ἐν τάξει καὶ ἀρμονίᾳ βίον ἐνιαῖον, ρυθμίζόμενον οὐχὶ ὑπὸ τῆς ἔξωτερης ἴσχύος, ἀλλὰ ὑπὸ τῆς λογικῆς καὶ τοῦ δικαίου. Κατὰ τὸν Ζήρωνα, τὸν ἰδρυτὴν τῆς Στοᾶς, πάντες οἱ ἀνθρώποι πρέπει νὰ μετέχουν κοινῆς πολιτείας κυβερνώμενοι ἐν ἴσοτητι ὑπὸ ἕνα νόμον, τὸν θεϊκόν. Ὁ δὲ διάσημος Στωϊκὸς Χρύσιππος ἔγραψε «περὶ Ὀμοροίας», «περὶ Δικαιοσύνης» καὶ «περὶ Πολιτείας», καθ' ἥν πάντες οἱ λαοὶ ἔπρεπε νὰ διάγουν ἐν ἀδελφότητι.

Ἴδεας τῆς ἐνώσεως καὶ τῆς «οἰκειώσεως», ὡς ἔλεγον, τῶν ἀνθρώπων ἐκήρυξαν καὶ οἱ Νεοπλατωνικοί. Γενικῶς δὲ δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι πάντα σχεδὸν τὰ συστήματα τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας καὶ πᾶσαι σχεδὸν αἱ φιλοσοφικαὶ Σχολαὶ ἀπὸ τῶν πρώτων Ἰωνικῶν μέχρι τῶν τελευταίων τῆς Στοᾶς καὶ τῶν Νεοπλατωνικῶν, ἀσχοληθεῖσαι περὶ τὰς θεωρίας τῆς ἴσοτητος, τῆς ὁμοροίας καὶ τῆς ἀδελφότητος τῶν ἀνθρώπων, περὶ τὴν ἀργὴν τοῦ φυσικοῦ ἰδίᾳ δικαίου, τοῦ ἀποτελέσαντος τὴν βάσιν τοῦ ὑστερον ἀναπτυχθέντος Διεθνοῦς δικαίου, ἐκαλλιέργησαν καὶ ἐμμέσως προήγαγον τὴν ἰδέαν τῆς ἐνώσεως τῶν λαῶν πρὸς ἄλλήλους. Ἡ ὑπὲρ πάσας δὲ τὰς Σχολὰς σαφέστερα καὶ θετικότερα διατυπώσασα τὰς περὶ ταύτην θεωρίας, εἶναι ἡ τῶν Στωϊκῶν. Αἱ περὶ ἴσοτητος καὶ οἰκειώσεως τῶν ἀνθρώπων πρὸς ἄλλήλους παλαιὰ διδασκαλίαι ἀποκρυπταλλοῦνται παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς εἰς τὴν θεωρίαν τῆς κοινοπολιτείας, οὐχὶ ἐν τῇ σημερινῇ ἐννοίᾳ τῆς λέξεως «κοινοπολιτισμός», ἡτις ἵσοδυναμεῖ πρὸς ἀρνητινούς σχεδὸν τῆς ἰδέας τῆς Πατρίδος καὶ τοῦ Κράτους, ἀλλ' ὑπὸ τὴν εὐγενῆ καὶ ἡθικῶς ὑψηλοτέραν ἐννοιαν τῆς ἀδελφώσεως καὶ τῆς πολιτικῆς κοινωνίας τῶν λαῶν. Ὁθεν δικαίως δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν Στοὰν ἡ προτεραιότης διὰ τὴν σύλληψιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἰδέας τῶν Ἡρωμένων Ἐθνῶν.

Ἀνάλογος πρὸς τὴν σχέσιν φιλοσοφίας καὶ πολιτικῆς ἥτο καὶ ἡ σχέσις τῆς

ποιήσεως πρὸς τὴν πολιτικήν. Οὐδεμία σχεδὸν ἐκ τῶν φιλανθρωπιῶν καὶ φιλειρητικῶν ἀρχῶν, αἵτινες ἐνέπνευσαν κατὰ καιροὺς τὴν ἰδέαν τῆς ἐνώσεως¹ τῶν λαῶν, παρέμεινε ξένη ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν ποίησιν. Οἱ ἐπικοὶ καὶ πάντες σχεδὸν οἱ λυρικοὶ ποιηταὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἐτόνισαν ὥραίους ὕμρους διὰ τὴν Εἰρήνην καὶ τὰ ἄγαθὰ αὐτῆς καὶ διεκήρυξαν τὰς ἀρχὰς τοῦ φυσικοῦ δικαίου. Ὁ Θέογνις «δέδοικεν ἀφραδίην ἐσορῶν καὶ στάσιν λαοφθόρον». Ὁ Ἀρακρέων «οὐ φιλέει ὅς νείκεα καὶ πόλεμον δακρυόντα λέγει». Ὁ δὲ μέγας Πίνδαρος ὑμνεῖ μὲ Θείαν ἔξαρσιν τὴν φιλόφρονα καὶ μεγαλάνορα Ἡσυχίαν, τὴν μεγιστόπολιν θυγατέρα τῆς Δίκης, ἀποκαλῶν τὴν Εἰρήνην ὁμότροφον καὶ κασίγνητον τῆς Εὐνομίας καὶ ἀνακηρύσσοντα τὸν κατὰ φύσιν νόμον πάντων βασιλέα θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων. Ἄλλα ζωηρότερα καὶ παραστατικώτερα ἐκφράζονται αἱ τοιαῦται ἰδέαι εἰς τὴν δραματικὴν ποίησιν, μάλιστα ἀπὸ τοὺς τραγικοὺς ποιητὰς, οἵτινες ἀποβαίνουν οἱ ἀπὸ σκηνῆς ἐπίσημοι διδάσκαλοι καὶ φορεῖς τῶν τροιούντων ἰδεῶν. Ὁ Αἰσχύλος, ἐκφράζων ἐπανειλημμένως εἰς τὰς τραγῳδίας αὐτοῦ φιλειρητικὰ αἰσθήματα, ἐκδηλώνει σαφέστατα τὰς ὑπὲρ τῆς ὁμονοίας τῶν πόλεων καὶ τῆς εἰρηνικῆς λύσεως τῶν μεταξὺ αὐτῶν ἀναφυομένων διαφορῶν γνώμας αὐτοῦ εἰς τὰς Ἰκετίδας διὰ τῶν στίχων :

- » προμαθεὺς εὐκοινόμητις ἀρχὰ
- » ξένοισι τ' εὐξυμβόλους,
- » πρὸν ἔξοπλίζειν² Αρη
- » δίκας ἄτερ πημάτων διδοῖεν.

Οἱ ὥραῖς οὗτοι στίχοι, δι' ὧν ὁ Μαραθωνομάχος ποιητὴς ἐκφράζει τὴν εὐχήν, ὅπως ἡ προνοητικὴ καὶ ἐπιμελῶς περὶ τῶν κοινῶν μεριμνῶσα κυβέρνησις προτοῦ νὰ ἔξοπλίζῃ τὸν στρατὸν λόγη τὰς διαφορὰς πρὸς τοὺς ξένους διὰ φιλικῆς συνεννοήσεως μὴ παραβλαπτούσης τὸ δίκαιον, ἀποτελοῦν ἀξιώματα ἴσχύον, ὅχι μόνον διὰ τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις τῆς ἡρωϊκῆς ἐποχῆς, ἀλλὰ διὰ πάντας τοὺς χρόνους καὶ πάντας τοὺς λαούς, μάλιστα δὲ τοὺς σημερινούς.

Ὑπὲρ πάντας ὑπέροχος εἰς τὴν ἀπὸ σκηνῆς πολιτικὴν διδασκαλίαν ἀνεδείχθη ὁ Εὐριπίδης. Ποιήσας τὰς πλείστας ἐκ τῶν τραγῳδῶν αὐτοῦ εἰς χρόνους οὓς ἐμάστιζεν ὁ πόλεμος, ἔξέφρασεν εἰς θαυμασίους στίχους τὴν θλῖψιν καὶ τὴν φρίκην, τὴν δόπιαν προξενοῦν αἱ συμφροδαὶ τοῦ πολυμόχθουν³ Αρεως. Υμεῖς συχρὰ τὴν βαθύπλοντον Εἰρήνην, τὴν καλλίστην ἐκ τῶν μακάρων Θεῶν, παραπονεῖται κατὰ τῶν πόλεων, αἵτινες ἐνῷ ἡδύναντο διὰ τῆς συνδιαλλαγῆς νὰ συνεννοηθοῦν, λόουν τὰ ζητήματα διὰ τοῦ φόνου καὶ ὅχι διὰ τοῦ λόγου, θεωρεῖ στεφάνουν ἀξίους τοὺς ἀνδρας, οἵτινες προσπαθοῦν διὰ τῶν σοφῶν λόγων νὰ ἀπομακρύνουν τὸν πόλεμον καὶ νὰ ἀσφαλίσουν τὴν εἰρήνην, εἰς δὲ τὰς «Φουνίσσας» διατυποῦται ἡ περίφημος ἀρχὴ τῆς

ισότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης, ὡς μόνης ἴκανῆς νὰ συγκρατήσῃ τοὺς φιλικοὺς δεσμοὺς τῶν πόλεων.

Αἱ περὶ πολιτικῆς ἐνώσεως καὶ κοινωνίας τῶν λαῶν ἰδέαι τῆς ἐλληνικῆς φιλοσοφίας καὶ ποιήσεως ἔτυχον καὶ πρακτικῆς ἐφαρμογῆς εἰς τὰ λεγόμενα «Κοινά», τῶν δποίων ἡ ἐμφάνισις παρουσιάζεται εἰς δῆλη σκεδὸν τὴν ὑπὸ τῶν Ἐλλήνων κατοικηθεῖσαν χώραν καὶ δυήκει ὑπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων μέχρι τῶν ἐσχάτων Ρωμαϊκῶν χρόνων. Οἱ πολιτικοὶ οὗτοι σύνδεσμοι, προελθόντες ἐξ ἄλλων παλαιότερων θρησκευτικοῦ χαρακτῆρος, ἀπετελοῦντο κατ’ ἀρχὰς ἐκ τῆς ἐνώσεως πολλῶν γειτονικῶν καὶ διοφύλων πόλεων. Ἐξελισσόμενοι δὲ δμως σὺν τῷ χρόνῳ περιελάμβανον καὶ ἄλλας ξένας καὶ ἀνομοιογενεῖς πόλεις, αἵτινες διατηροῦσαι ἐκάστη τὴν ἰδίαν αὐτονομίαν καὶ αὐτοπολιτείαν, συνεδέοντο πρὸς ἄλληλας διὰ κοινῆς ἐξωτερικῆς δμοσπονδιακῆς πολιτείας, διὸ καὶ Συμπολιτεῖαι εἰς ὑστέρους χρόνους τὰ Κοινὰ ταῦτα ἐκλήθησαν.² Αρχαιότατον πάντων εἶναι τὸ Κοινὸν τῶν Βοιωτῶν ἀναγόμενον εἰς τὸν 7ον καὶ ἐπέκεινα π.Χ. αἰῶνα, τὸ δποῖον, ἀριθμοῦν περὶ τοὺς 600 ἀντιπροσώπους, ἐχοησίμενσεν ὡς πρότυπον εἰς τὸν Φίλιππον διὰ τὸ ἐν ἔτει 338 ὑπὲρ αὐτοῦ ἰδρυθέν «Κοινὸν τῶν Ἐλλήνων». Ἐκ τῶν Κοινῶν τούτων δύο ἀπέκτησαν πανελλήνιον κῦρος, τὸ Κοινὸν τῶν Αἰτωλῶν καὶ τὸ Κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν.

Περὶ τῶν δργανισμῶν τῶν «Κοινῶν» ἡ ἴστορικὴ παράδοσις συμπληρουμένη καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιγραφικὴν μᾶς διέσωσεν ἴκανὰς εἰδήσεις, ὥστε παραβάλλοντες τοὺς δργανισμοὺς αὐτοὺς πρὸς τὸν αὐτὸν εἰρηνικὸν σκοπὸν προβάλλοντας δργανισμοὺς τῶν Η.Ε. καὶ τῆς προηγηθείσης Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, νὰ ενρίσκωμεν πλείστας δμοιότητας.

Τελειώτεροι καὶ συγγενέστεροι πρόδρομοι τῶν σημερικῶν Η.Ε. παρουσιάζονται εἰς τὴν πολιτικὴν ζωὴν τῶν ἀρχαίων Ἐλλήνων αἱ Ἀμφικτιονίαι. Αὗται ἦσαν κατ’ ἀρχὰς ἐνώσεις παρέχουσαι θρησκευτικὴν κοινωνίαν σὺν τῷ χρόνῳ δμως ἐπήρεγκαν καὶ πολιτικὴν προσέγγισιν τῶν ἀμφικτιόνων, ὑπαγορευθεῖσαι ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τῆς δμαδικῆς προστασίας τῶν κοινῶν συμφερόντων. Τοιαύτας ἐλληνικὰς Ἀμφικτιονίας ἔχομεν: Τὴν Ἀμφικτιονίαν τοῦ Ἀργονος, εἰς τὴν δποίαν ἐφεραν οἱ Μεσσίνιοι τὰς πρὸς τὸν Σπαρτιάτας διαφορὰς αὐτῶν. Τὴν Ἀμφικτιονίαν περὶ τὴν Καλαύρειαν, τὸν σημερινὸν Πόρον, τῆς δποίας μετεῖχον καὶ αἱ Ἀθῆναι. Τὴν Ἀμφικτιονίαν τῆς Δήλου, ἡτις ἀπετέλεσε σύνδεσμον τῶν νησιωτῶν καὶ τῶν εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἀκτὰς τοῦ Αιγαίου οἰκούντων Ἰώνων. Ἀλλ’ ἡ περιφημοτάτη καὶ πάσας τὰς ἐπισκιάσασα, ὥστε αὐτὴ κυρίως ὑπὲρ ἑαυτῆς τὸ ὄνομα Ἀμφικτιονία νὰ διεκδικήσῃ, ἦτο ἡ Δελφικὴ, ἡς μετεῖχον ὡς μέλη δώδεκα ἔθνη καὶ ὅχι πόλεις. Τὸ ἔργον αὐτῆς

ήτο ψρηφεντικὸν δμοῦ καὶ πολιτικόν. Ἐκ δὲ τῶν πολιτικῶν τῆς Ἀμφικτιονίας δικαιωμάτων σπουδαιότερα εἶναι τὰ δικαστικά, ἄτινα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ διεθνοῦς δικαίου ἀφορῶντα, ἀποτελοῦν τὸ σημαντικότερον ἔργον αὐτῆς. Τὰς «ἱερὰς» ἢ «ἀμφικτιονικὰς» καλούμένας δίκας ἐδίκαζον αἱρετοὶ δικασταὶ ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν τῆς Ἀμφικτιονίας, ἥτις ὕψειλε τὰ ἐπιβλέπη καὶ τὰ διευθετῆ τὰς μεταξὺ τῶν διοσπόνδων πόλεων διαφορὰς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κοινῶν νόμων, δηλαδὴ τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ὡς θὰ ἐλέγομεν σήμερον. Πλεῖστα ἔχομεν παραδείγματα ἀσκήσεως δικαστικῆς ἔξουσίας καὶ τιμωρίας ἐπιβληθείσης εἰς τε πόλεις καὶ εἰς ἄπομα ὑπὸ τῆς Ἀμφικτιονίας διὰ παράβασιν τῶν νόμων καὶ τῶν προσταγμάτων αὐτῆς. Ἐνίοτε ἐθεωρεῖτο ἀναρμόδιος τὰ δικάσῃ ἡ Ἀμφικτιονία, πολλάκις δὲ ἐπηκολούθουν διαμαρτυρίαι κατὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς στηριζόμεναι εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην τῆς ἀναρμοδιότητος. Οὐδέποτε δῆμος προσεβάλλετο ἡ ἀπόφασις ἀν εἰχε προηγηθῆ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων προσφυγὴ εἰς τὴν διαιτησίαν τῆς Ἀμφικτιονίας. Διὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων τούτων ἀπέκτησεν ἡ Ἀμφικτιονία μεγάλην δύναμιν καὶ ἡδικὴν ἐπιρροήν, ἀποδειχθεῖσα τὸ σπουδαιότερον πανελλήνιον σῶμα, τὸ ὅποιον ἐμερίμνα, ἐπενέβαινεν, ἔκφυε καὶ ἀπεφάσιζε περὶ ὑποθέσεων ἐθνικῆς σημασίας καὶ περὶ πραγμάτων ἀφορώντων εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ πνευματικὴν κίνησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἄξιόλογος εἶναι δὲ ἐσωτερικὸς δργανισμὸς τῆς Δελφικῆς Ἀμφικτιονίας, τοῦ ὅποιον πλεῖστα σημεῖα ἐπανευρίσκονται εἰς τὸν δργανισμὸν τῆς Κ.τ.Ε. καὶ τῶν διαδεχθέντων ταύτην Η.Ε. Κόριον δργανον ἦτο τὸ «Κοινὸν τῶν Ἑλλήνων συνέδριον», συνεργάζομενον δὲ τοῦ ἔτους, τὸ φιλικόπωρον καὶ τὸ ἔαρ. Ἀπετέλουν δὲ τοῦτο οἱ ἀποστελλόμενοι ὑπὸ τῶν μετεχοντῶν τῆς Ἀμφικτιονίας πόλεων πρέσβεις, «ἱερομνήμονες» καὶ «πυλαγόραι» δυνομαζόμενοι. Ἡ σύγκλησις καὶ ἡ διεύθυνσις τῆς συνεδρίας, καθὼς ἐπίσης καὶ τῆς γενικῆς ἐκκλησίας, ἀνετίθετο εἰς τὸν προεδρεύοντα ἱερομνήμονα, ὅστις ἦτο «ὅ τὰς γνώμας ἐπιψήφιζων». Ἔκαστον ἔθνος εἶχε δύο ψήφους, ἐξ ὧν τὴν μίαν εἶχε πάντοτε ἡ πρωτεύουσα πόλις ἐκάστου ἔθνους, αἱ Ἀθῆναι τῶν Ἰόνων, ἡ Σπάρτη τῶν Δωριέων, αἱ Θῆραι τῶν Βοιωτῶν, ἡ δὲ ἑτέρα ψῆφος παρείχετο εἰς τὰς μικροτέρας πόλεις ἐκάστου ἔθνους ἐκ περιφορῆς.

Φαίνεται λοιπὸν σαφῶς δι τοιούτου οἵ ἀμφικτιονικοὶ σύνδεσμοι, ἵδια δὲ ἡ Δελφικὴ Ἀμφικτιονία, δὲν ἀποτελεῖ, φῶς ὑπεστηρίζετο ἄλλοτε, ἀπλῶς θρησκευτικήν, ἀλλὰ καὶ πολιτικὴν δργάνωσιν παναρχαίαν καὶ μόνιμον, ἥτις διὰ τῆς ἐπιδράσεως ἦν ἥσκησεν ἐπὶ τὰς ἄλλας, τὰς καθαρῶς πολιτικὰς διοσπονδιακὰς δργανώσεις, καὶ ἐπὶ τὴν διαμόρφωσιν τοῦ διεθνοῦς Ἑλληνικοῦ δικαίου, ἀπέκτησεν αὐτόχθονα κοσμοϊστορικὴν σημασίαν. Ἀναδιοργανωθεῖσα ὑπὸ τοῦ μεγαλοπράγμονος Φιλίππου τοῦ Β' καὶ διατάξασα κατὰ τὸν Διόδωρον «πάντα τὰ πρὸς εὐσέβειάν καὶ κοινὴν εἰρήνην καὶ ὁμονοιαν τοῖς Ἑλλησιν ἀνήκοντα», ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων ὡς κοινὸν

δργανον τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς γενικῆς τάξεως. Ὁ σκοπὸς λοιπόν, δν ἐπεδίωκεν ἡ Δελφικὴ Ἀμφικτιονία, ἡ διατήρησις δηλονότι τῆς εἰρήνης καὶ ἡ ἐπαγρύπνησις ἐπὶ τὴν τήρησιν τοῦ κοινοῦ ἐλληνικοῦ δικαίου, ἵτο ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν σκοπὸν τῶν σημερινῶν H. E. δργανισμοῦ διεθνοῦς, μεριμνῶντος περὶ τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ περὶ τοῦ σεβασμοῦ τοῦ διεθνοῦς δικαίου.

Ἄλλὰ πλὴν τῆς Ἀμφικτιονίας ὑπάρχει καὶ ἄλλη ἐλληνικὴ πολιτικὴ δργάνωσις, ἥτις ὡς πρὸς τὸν χαρακτῆρα, τὸν σκοπόν, τὴν ἔκτασιν καὶ τὸν δργανισμὸν παρουσάζει ἀκόμη περισσότερας καὶ μεγαλυτέρας ὁμοιότητας καὶ ἀναλογίας πρὸς τὰ H. E. Εἶναι τὸ ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Β' ἴδρυμθὲν «Κοινὸν τῶν Ἑλλήνων», τὸ δποῖον διὰ τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ σημασίαν ἀπεκλήθη δικαίως τὸ μέγιστον τῶν πολιτικῶν κατορθωμάτων τοῦ ὑπερόχου ἐκείνου βασιλέως.

Μεγάλη καὶ σπουδαία ἐπιγραφή, εὑρεθεῖσα πρὸ 25 ἑτῶν εἰς τὸ Ἱερὸν τῆς Ἐπιδάυρου, μᾶς διέσωσε τὸ καταστατικὸν τοῦ Κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων, τὸ δποῖον περιλαμβάνον δλόκληρον σχεδὸν τὸν πολιτικὸν κόσμον τῆς Ἑλλάδος, ἀπετέλει πανελλήνιον ἔνωσιν καὶ ἐπεδίωκε τὴν ϕύθμισιν καὶ τὴν παγίωσιν εἰρηνικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν ἐλληνικῶν πόλεων. Βάσις αὐτοῦ ἵτο ἡ «κοινὴ εἰρήνη», ἥτις δὲν ἵτο προαιρετική, ὡς ἵτο εἰς τὰς ἄλλας ἔνώσεις καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν Ἀμφικτιονίαν, ἀλλ᾽ ἵτο ἀπολύτως ὑποχρεωτική, ἡσφαλίζετο δὲ δὶς δρκων καὶ, δπερ σπουδαιότατον, ἐφρονδεῖπο δὶς εἰδικῆς φρονδᾶς διοικουμένης ἀπὸ Μακεδόνα σιρατηγόν, ὃστις μένων μονίμως ἐν Ἑλλάδι, πιθανώτατα ἐν Κορίνθῳ, ἔφερε τὸν τίτλον τοῦ «ἐπὶ τῇ κοινῇ φυλακῇ τεταγμένου». Κυρίαρχον σῶμα εἶναι τὸ «Συνέδριον τῶν Ἑλλήνων», τὸ δποῖον ἀποτελούμενον ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν μετεχοντῶν τοῦ Κοινοῦ πόλεων συνήρχετο εἰς τὰς τακτικὰς ἐν καιρῷ εἰρήνης συνόδους συγκροτουμένας τρὶς τοῦ ἔτους εἰς τὰ πανελλήνια ἰερά, δπον καὶ ὅταν ἐτελοῦντο οἱ πανελλήνιοι ἀγῶνες, καὶ εἰς τὰς ἐν καιρῷ ἀνωμαλιῶν ἐκτάκτους, δπον ἥθελον δρίσει οἱ πρόεδροι μετὰ συνενόησιν τοῦ ἐπὶ τῇ κοινῇ φυλακῇ τεταγμένου. Τὸ συνέδριον δικάζει τὰς μεταξὺ τῶν μελῶν ἀναφυομένας διαφορὰς καὶ τὰς παραβιάσεις τῆς κοινῆς εἰρήνης, αἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτοῦ εἶναι ἀνέκκλητοι. *Veto* δὲν ὑπῆρχε. Τοῦτο ἐθεσπίσθη ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους, οἵτινες ὅμως ἔκαμψαν χρῆσιν καὶ ὅχι κατάχρησιν αὐτοῦ. Τὸ Συνέδριον ἐθεωρεῖτο ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ ἡδύνατο νὰ ἐπιληφθῇ τῶν ἐργασῶν αὐτῷ μόνον ἀν παρίσταντο σύνεδροι περισσότεροι τοῦ ἡμίσεος, τὴν δὲ διάρκειαν τῶν ἐργασῶν τοῦ συνεδρίου ὠριζον οἱ πρόεδροι, οἵτινες ἥσαν πέντε, ὠρίζοντο δὲ διὰ κλήρου ἐκ τῶν συνέδρων οὐχὶ πλείονες τοῦ ἑνὸς ἔξ ἐκάστης πόλεως μέλουν. Οἱ πρόεδροι συνεκάλουν τοὺς συνέδρους, ἔξεδιδον τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῶν συνεδριῶν, ἐπεμελοῦντο τῆς ἀντιγραφῆς τῶν ἀποφάσεων τοῦ συνεδρίου, κρατοῦντες αὐτοὶ ἀντίγραφα σεσημασμένα, εἰσῆγον τὰς προτάσεις εἰς τὸ συνέδριον καὶ ἐφρόντιζον περὶ τοῦ μετ' εἰκοσμίας ἀγορεύειν καὶ

συζητεῖν ἐν αὐτῷ, ἐπιβάλλοντες πρόστιμον εἰς τὸν ἀτακτοῦντα εἰς τὴν συνεδρίασιν. Ὁ θέλων νὰ ὑποβάλῃ πρότασίν τινα ἵ καταγγελίαν, ὥφειλε νὰ δηλώσῃ τοῦτο ἐγγράφως εἰς τὸν προέδρους, οὗτοι δὲ νὰ προβάλονται τὸ ζήτημα εἰς τὸν συνέδρους. Οἱ προέδροι ἡσαν ὑπεύθυνοι διὰ τὰς πράξεις αὐτῶν ἐνώπιον τῶν συνέδρων εἰς τὴν πρώτην ἐπακολουθοῦσαν συγέλευσιν. Ἀν πόλις τις δὲν ἥθελεν ἀποστέλει κατὰ τὰς δμοιογίας συνέδρους εἰς τὰς συνόδους, ὥφειλε νὰ ἀποτίσῃ δὲ ἔκαστον ἀποσιάζοντα σύνεδρον ὠρισμένον πρόστιμον. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπὸ ἑκάστης πόλεως ἀποστελλομένων συνέδρων ὀρίζεται ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς, ἕκαστη δὲ πόλις εἶχεν ἐν τῷ συνεδρίῳ τόσας ψήφους δύος εἴκοσι συνέδρους· εἶναι δὲ τοῦτο καινοτομία ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς παλαιοτέρας δμοσπονδιακὰς δργανώσεις, διόπου ἐφηρμόζετο ἡ ἀρχὴ τοῦ ἴσονψήφου. Ἐν γένει δὲ τοῦ δργανισμὸς τοῦ Κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων παρονοιάζει καταπλήσσονταν εὐρυθμίαν, οὐδεμία δὲ ἄλλη ἀμφικτιονικὴ ἢ δμοσπονδιακὴ δργανώσεις ἔχει μεγαλυτέραν σχέσιν πρὸς τὰ σημερινὰ H. E. ἀπὸ τὸ Κοινὸν τῶν Ἑλλήνων. Πρόγραμμα αὐτοῦ ἦτο ἡ «κοινὴ εἰρήνη», ταύτης δὲ ἥδυνταν νὰ μετέχῃ πᾶσα πόλις ἀνεξαρτήτως πολιτεύματος, εἴτε δημοκρατουμένη, εἴτε διλιγαρχουμένη, εἴτε βασιλευομένη. Εἶται τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ κοινοῦ συνεδρίου ὑπέκειτο πᾶσα πρᾶξις τείνουσα εἰς τὴν διατάραξιν τῆς εἰρήνης. Καὶ προκειμένου μὲν περὶ σοβαρῶν ὑποθέσεων ἢ μεγάλων ἐγκλημάτων κατὰ τῆς εἰρήνης, τὸ συνέδριον ἐπελαμβάνετο αὐτοδικιώς τοῦ ἔλεγχου καὶ ἐδίκαζεν αὐτὰ ἐν διομελείᾳ προκειμένου δὲ περὶ μικροτέρων διαφορῶν, τὸ συνέδριον ἐνήργει τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον. Ἐπεμελεῖτο πρὸς τούτοις τῆς ἔλευθερίας τῶν θαλασσῶν καὶ ἐπέβλεπε τὴν ἀπὸ τῶν πειρατῶν ἀσφάλειαν τῆς θαλασσίας συγκοινωνίας.

Τὸ Κοινὸν τῶν Ἑλλήνων δμοιάζει ἐν πολλοῖς πρὸς τὴν Δελφικὴν Ἀμφικτιονίαν. Ὁ θεσμός, διὸ οὗ ἥθελησεν διὸ Φίλιππος νὰ ἐνώσῃ τὸν Ἑλληνας δὲν ἦτο συμπολιτειακός, οὕτε συμμαχικός, ἀλλ᾽ ἦτο αὐτόχθονα ἀμφικτιονικός. Ἐπὶ τῶν ἰερῶν θεμελίων τῆς παλαιᾶς ἀμφικτιονικῆς ἰδέας, ἀτινα ἐστήριζον αὐτὰς τὰς πρώτας ἀρχὰς τῆς ἐλληνικῆς ἴστορίας καὶ ἀτινα ἀντελαμβάνετο ὑπάρχοντα ἀσάλευτα ἀκόμη ἐπὶ τῆς ἐλληνικῆς ψυχῆς, ἐπεδίωξεν δὲ πολιτικάτος καὶ δικαιοδοσίας Μακεδών νὰ στηρίξῃ καὶ τὴν νέαν αὐτοῦ δργανώσιν, ἦτις ἀπέβλεπεν εἰς ἀληθινὴν «κοινωνίαν εἰρήνης». Ἀν δὲ σταδιοδομία τοῦ Κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων χαλαρωθεῖσα ὑπὸ τῆς πολιτικῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ ἀνακοπεῖσα ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας τῶν Διαδόχων, δὲν κατέληξεν εἰς τὸν θρίαμβον, διὸ προώριζον διὸ αὐτὸ τὰ πράγματα καὶ δὲ ἰδρυτῆς αὐτοῦ, ἔδειξεν ἐν τούτοις πόσον ἴσχυρὸν ἦτο τὸ δμοσπονδιακὸν πνεῦμα ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐπέδρασε σημαντικῶς ἐπὶ τὸν περαιτέρω πολιτικὸν βίον τῶν Ἑλλήνων, αὐτὸ κυρίως συντελέσαν εἰς τὸ νὰ παραχθοῦν ἐν Ἑλλάδι οἱ λαμπροὶ δμοσπονδιακοὶ παροπὸ τοῦ τρίτου αἰῶνος. Πάντως ἡ «Κοινὴ εἰρήνη» καὶ τὸ προστατεῦον αὐτὴν «Κοινὸν τῶν Ἑλλήνων», τὸ δποῖον

ϊδρυσε Φίλιππος δ' Β', ἀποτελεῖ τὸν πληρέστερον πρόδρομον τῶν σημεριῶν *H.E.* Εἴς τινα δὲ σημεῖα, ὡς π.χ. τὴν ἔξουσίαν τοῦ «ἐπὶ τῇ κοινῇ φυλακῇ τεταγμένου», θὰ ἥδυνατο νὰ χρησιμεύσῃ καὶ διδάσκαλος εἰς τὰ *H.E.* εἰς τὰ ὅποια διηγέραι καὶ ἀναγκαιοτέρα ἐμφανίζεται ἡ συγκρότησις μονίμου διεθνοῦς στρατιωτικοῦ ἢ ἀστυνομικοῦ σώματος διὰ τὴν περιφρούρησιν τῆς εἰρήνης. Τὴν ἰδρυσιν τοιούτου σώματος προβλέπει τὸ ἄρθρον 43 τοῦ Χάρτου τῶν *H.E.* Προτείνων δὲ ταύτην καὶ δὲξιότυμος Γεν. Γραμματεὺς τῶν *H.E.* κ. *Τρύνβε - Λῆ* εἰς τὴν τελευταίαν ἐτησίαν ἔκθεσίν του, χαρακτηρίζει αὐτὴν ως μέλλουσαν νὰ ἐνισχύῃ τὸ κῦρος τοῦ Συμβούλιον Ἀσφαλείας.

Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξετάσωμεν ἐδῶ τὸν δργανισμὸν τῶν παλαιῶν Ἀμφιπονιῶν ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸν δργανισμὸν τῆς νέας Ἀμφιπονίας τῶν *H.E.*, οὗτε καὶ νὰ ἐπιχειρήσωμεν λεπτομερῆ ἀνάλυσιν τοῦ τελευταίου. Καὶ δὲ σκοπὸς καὶ οἱ δροι οἱ διαγράφοντες τὸ ἔργον, εἶναι σχεδὸν οἱ αὐτοί. Πολλὰ ἄρθρα, δχι μόνον κατ' ἔννοιαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ λέξιν εἶναι δμοια. Βεβαίως δὲ δργανισμὸς τῶν *H.E.* εἶναι εὐρύτερος, ἐκτενέστερος καὶ πληρέστερος, δχι μόνον τῶν παλαιῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ δργανισμοῦ τῆς προτελευταίας Ἀμφιπονίας τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, τὴν διοίαν ἥκλιθαν νὰ διαδεχθοῦν καὶ ἀπὸ τὴν δροῖαν πολλὰ θὰ διδαχθοῦν τὰ *H.E.*

Αἱ ἀρχαὶ καὶ οἱ σκοποὶ τῶν *H.E.* διατυπούμενοι εἰς τὰ 111 ἄρθρα τοῦ δργανισμοῦ αὐτῶν, δὲν εἶναι μόνον ἡ διατήρησις τῆς εἰρήνης καὶ ἡ ἐδραίωσις τῆς ἀσφαλείας, ἐξυπηρετούμεναι ἀπὸ τὰ δύο κυριώτερα δργανα, τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν καὶ τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας, ἀλλὰ ἐκτίθενται καὶ εὐρύτεροι σκοποὶ ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἐν γένει πρόοδον καὶ εὐημερίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐπιδιώκονται δὲ οἱ σκοποὶ οὗτοι διὰ τῆς ἀναπτύξεως φιλικῶν σχέσεων καὶ διεθνοῦς συνεργασίας μεταξὺ τῶν ἐθνῶν πρὸς λύσιν οἰκονομικῶν, μορφωτικῶν, ἐπιστημονικῶν, κοινωνικῶν καὶ ἀνθρωπιστικῶν προβλημάτων καὶ ἐξυπηρετοῦνται ὑπὸ ἴδιαιτέρου δργάνου, τοῦ Οἰκονόμικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου, μάλιστα δὲ διὰ τοῦ ἰδρυθέντος εἰδικοῦ δργανισμοῦ *ΟΥΝΕΣΚΟ*, δστις λειτουργεῖ ως παραφυάς τῶν *H.E.* Τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ προγράμματος τοῦ *ΟΥΝΕΣΚΟ* εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τὰς καταστραφείσας ἐκ τοῦ πολέμου χώρας, εὐπρόσδεκτα δὲ εἶναι καὶ τὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα στελλόμενα σχολικὰ ὑλικά, ἐπιστημονικὰ δργανα, βιβλία καὶ περιοδικά κατανεύμενα εἰς τὰς κορατικάς καὶ πανεπιστημιακάς βιβλιοθήκας. Ἐπίσης τὸ Κοινωνικὸν Συμβούλιον μεριμνᾷ ὑπὲρ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα βοηθείας, ἵδιως διὰ τὰ παιδιά.

Ως κυριωτέραν ἀρχὴν δυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν ἐκείνην, καθ' ἣν ἀπαγορεύεται εἰς τὰ *H.E.* ἡ ἐπέμβασις εἰς ζητήματα ἀνήκοντα εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀρμοδιότητα τῶν Κρατῶν, καὶ τὴν ἐν τῷ δργανισμῷ ἰσότητα αὐτῶν. Σύμφωνα μὲ τὴν ἀρχὴν

αντὴν ὅλα τὰ μέλη ἀντιπροσωπεύονται εἰς τὴν Γεν. Συνέλευσιν καὶ ἔχοντι ἔκαστον μίαν ψῆφον. Ἡ Ἰσλανδία π. χ. μέ 130.000 κατοίκους καὶ ἡ Ἄμερικὴ μὲ 130.000.000 εἶναι ἰδόγητοι εἰς τὴν Γεν. Συνέλευσιν τῶν H.E.

Ἄν τὴν Γεν. Συνέλευσις τῶν H.E. δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἡ «Ἐκκλησία» τῆς Ἀμφικτιονίας, ὡς ἐκτελεστικὸν ὅργανον δύναται νὰ θεωρηθῇ τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας, τὸ δποῖον φέρει ἀποκλειστικῶς τὸ βάρος τῆς διεθνοῦς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας. Ως κυριώτατον δὲ παράγοντα τῆς ἔξασφαλίσεως τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου ὁ Χάρτης τῶν H.E. ἐθεώρησε τὴν δμοφωνίαν τῶν πέντε μονίμων μελῶν, ἥτοι τῶν πέντε Μεγάλων Δυνάμεων. Εἰς τὴν ἴδεαν ταύτην βασίζεται τὸ σύστημα ψηφοφορίας τοῦ Συμβούλιον Ἀσφαλείας, καθ' ὃ αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ λαμβάνονται διὰ πλειοψηφίας ἐπιτὰ τοῦλάχιστον ἐκ τῶν ἑνδεκα μελῶν, εἰς ἥν ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ περιλαμβάνωνται αἱ τῶν μονίμων πέντε μελῶν. Έὰν μία ἀπόφασις συγκεντρώνῃ ἐπιτὰ ψήφους, ἀλλὰ ἐν ἐκ τῶν πέντε μονίμων μελῶν ψηφίζῃ ἐναντίον, τότε ἡ ἀπόφασις ματαιοῦται. Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ περίφημον «*Veto*», τοῦ δποίου εἶναι γνωστὴ ἡ γενομένη κατάχρησις ὑπὸ μιᾶς ἐκ τῶν πέντε Δυνάμεων καὶ μάλιστα εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ζῆτημα, ὅπου τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας δὲν ἥδυνηθη νὰ φθάσῃ εἰς ἀποτέλεσμα. Ἐκ τούτου δὲ καὶ ὁ διορισμὸς τῆς Βαλκανικῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις παρὰ τὴν ὁρθὴν σκέψιν τῶν διορισάντων καὶ παρὰ τὴν καλὴν θέλησιν τῶν ἀποτελεσάντων αὐτήν, δὲν ἔφερε μέχρι σήμερον τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα.

Οἱ καθιερώσαντες τὸν «κανόνα τῆς δμοφωνίας τῶν μονίμων μελῶν» ἐπίστευον ὅτι ἡ ἀρνησικυρία θὰ ἔχοησι μοποιεῖτο εἰς ἔξαιρετικὰς μόρον περιστάσεις καὶ δὴ πρὸς ἀποσύβησιν τοῦ πολέμου, καὶ ὅχι μέσον ἀντιδράσεως καὶ εἰς ἀσήμαντα ἀκόμη ζητήματα. Πρὸς περιορισμὸν τῆς καταχρήσεως ταύτης, τῆς παραλυούσης τὴν λειτουργίαν τοῦ κυριωτέρου δργάνου τῶν H.E. ὑπεβλήθησαν πολλαὶ προτάσεις καὶ ἀπὸ τὴν ἔξελιξιν τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ζητήματος πρόκειται νὰ ἔξαρτηθῇ τὸ μέλλον καὶ αὐτὴ ἡ ὑπαρξία τῶν H.E.

Ἡ ἡλικία τοῦ νεαροῦ ὑεσμοῦ τῶν H.E. ἀριθμοῦντος τριετῆ μόρον βίου, δὲν ἐπιτρέπει αὐστηρὰν κρίσιν περὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ, τὸ δποῖον δὲν δύναται παρὰ νὰ εἶναι μικρὸν καὶ ἀνεπαρκές, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν κριτιμότητα τῆς διεθνοῦς καταστάσεως καὶ τὰς τεραστίας δυσχερείας, τὰς ὅποιας ὁ τελευταῖος πόλεμος ἐκληροδότησεν εἰς τὸν κόσμον.

Τὰ ἀποτελέσματα δὲ τῆς ἀνεπαρκείας ταύτης αἰσθάνεται ἀμεσώτερα ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην κάρων ἡ Ἑλλάς, ἥτις ταλαιπωρεῖται καὶ φθείρεται ἀπὸ τὴν ἔξωθεν ὑποκινημένην καὶ ὑποβοηθούμενην ἀνταρσίαν. Μὲ τὰς μακρὰς καὶ πολλάκις ἀκάρπους συζητήσεις καὶ μὲ παροχὰς συμβουλῶν, εὐχῶν καὶ συστάσεων, ἀπευθυνομένων εἰς

ώτα μὴ ἀκούοντων, δὲν θεραπεύεται τὸ κακόν. Χρειάζονται γενναιότεραι ἀποφάσεις καὶ δραστικότερα μέτρα διὰ τὴν ἔξασφάλισιν τῆς εἰρήνης καὶ διὰ τὴν ἀποσόβησιν τῆς καταστροφῆς. Εὐτυχῶς εἶναι διάχυτος ἡ ἐντύπωσις ὅτι τὰ μέτρα ταῦτα μελετῶνται καὶ παρήγορος ἡ ἐλπὶς ὅτι λαμβανόμενα ἐγκαίρως θὰ συντελέσουν εἰς τὴν εὐόδωσιν τοῦ σκοποῦ τῶν H.E.

Τίτο μοιραῖον δὲ νεαρὸς Ἀμφικτιονικὸς θεσμὸς νὰ ἀντιμετωπίσῃ εὐθὺς ἀπὸ τῆς γεννήσεως του τὴν ἔχθρότητα, τὴν ἀντίδρασιν καὶ τὴν ὑπογόμευσιν, ἐμπνεούμενην ἀπὸ τὸ ἀντίπαλον τοῦ ἴδιου του εἰρηνικοῦ πνεύματος, ἀπὸ τὸ σκοτεινὸν πνεῦμα τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ ὀλέθρου. Γύρω ἀπὸ τὸ βρεφικόν του λίκνον προβάλλονται μὲ τὴν ἀπειλὴν τοῦ πνιγμοῦ αἱ κεφαλαὶ τῶν ὄφεων, ὅπως καὶ εἰς τὸ λίκνον τοῦ Ἡρακλέους. Άλλο ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι, ὅπως ὁ μυθικὸς ἔκεινος ἥρως, καταβαλὼν βρέφος ἀκόμη τὸ θηρίον, ἀνδρωθεὶς ἔσωσε διὰ τῶν ἄθλων του τὸν τότε κόσμον, οὗτο καὶ τὰ H.E. ἀνδρούμενα καὶ κρατυνόμενα θὰ γίνονται τὸ ἰσχυρὸν προπύργιον τῆς εἰρήνης καὶ δὲ σάλευτος βράχος πρὸ τοῦ δποίου θὰ θραύσωνται τὰ δποθενδήποτε ἐπερχόμενα κύματα τῆς ἐπιβούλῆς καὶ τοῦ κακοῦ. Ή δὲ δύναμις ἡτοι θὰ κρατύνῃ καὶ θὰ στεφεώσῃ τὰ H.E. ὅπετε νὰ ἀποβοῦν διανίσχυρος καὶ σταθερὸς φρουρὸς τῆς εἰρήνης καὶ δὲ σωτήρ τῆς ἀνθρωπότητος, θὰ ἀντληθῇ ἀπὸ τὴν ἀληθινὴν ἀφοσίωσιν τοῦ κόσμου εἰς τὸ ἵδεῶδες τῆς εἰρήνης, ἀπὸ τὴν εἰλικρινῆ συνεργασίαν καὶ ἀλληλεγγύην τῶν ἐθνῶν, ἀπὸ τὴν πρόσθια τὰ H.E. πίστιν τῶν λαῶν καὶ ἀπὸ τὰς θυσίας, τὰς δποίας δφεύλουν οἵτοι νὰ ὑποστοῦν διὰ τὴν εἰρήνην, ὅπως ἡθελε χρειασθῇ. Καὶ ὅταν τοῦτο συμβῇ, ὡς εὐχόμεθα καὶ ἐλπίζομεν, ὅταν δηλαδὴ δ Ο.Η.Ε. καταστῇ ὡς δ Ἡρακλῆς «ἄλεξικακος», τότε, ὅπως προσήρχοντο οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι καθ' ἐκάστην δεκάτην ἔκτην τοῦ Ἐπατομβαιώνος μηνὸς διὰ νὰ προσφέρουν τὰς ἀναμάκτους θυσίας εἰς τὸν βωμὸν τῆς Εἰρήνης, τῆς δποίας τὸ πάγκαλον ἀγαλμα τὸν Κηφισοδότον εἶχε στηθῇ εἰς τὴν Ἀγορὰν παρὰ τὸν ἀνδριάντας τῶν Ἐπωνύμων, τότε θὰ προσερχόμεθα καὶ ἡμεῖς καθ' ἐκάστην 24ην Ὁκτωβρίου, ἡτοι ὠρίσθη ὡς ἡμέρα τῶν H.E., δχι μὲ τὸ αἴσθημα τῆς ἀνησυχίας, τῆς ἀμφιβολίας καὶ τῆς ἀσφαλείας διὰ νὰ πανηγυρίζωμεν τὴν εἰρήνην χαιρετίζοντες τὴν διμόνιαν, τὴν γόνυμον ἐργασίαν, τὴν πρόσδον, τὸν πολιτισμὸν καὶ δσα ἄλλα ἀγαθὰ μᾶς δίδει ἡ εὐλογημένη εἰρηνικὴ ζωή.

Μετὰ τὴν διμιλίαν τοῦ κ. Σ. Κουγέα δ Πρόεδρος κ. Κωστ. Τριανταφυλλόπουλος λέγει τὰ ἔξῆς:

Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν τὸν κ. Rangel d' Castro τὸν δποῖον θὰ ἔχωμεν τὴν εὐτυχίαν νὰ ἀκούσωμεν μετ' ὀλίγον.

Ο κ. Rangel d' Castro, μέλος της Βραζιλιανής Ακαδημίας, διαπρεπής διπλωμάτης, προϊσταται της Βραζιλιανής διμάδος της Βαλκανικής Επιτροπής, ἐντολοδόχου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Δὲν ἔκπροσωπεῖ μόνον τὰς ὑψηλὰς ἰδέας τοῦ Ὀργανισμοῦ ἀλλὰ καὶ ξῆλοπὸν μακροῦ μέσα εἰς τὴν ἔφαδμογὴν αὐτῶν. Μᾶς ἔρχεται ἀπὸ τὴν πρᾶξιν καὶ δὴ τὴν πρᾶξιν τοῦ παρόντος καὶ συνεπῶς περιβάλλεται ἀπὸ τὸ φῶς τῆς ἐμπειρίας, τὸ δόπιον τόσον ἔντονον λάμπει ἐντὸς τῆς Βαλκανικῆς Επιτροπῆς. Η Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἡ κατὰ Πλατωνικὴν παράδοσιν θεραπεύουσα τὴν ἡρεμον σκέψιν καὶ ἐπιζητοῦσα τὴν ἀλήθειαν αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ εἴπῃ σήμερον μετὰ πόσης στοργῆς παρακολουθεῖ τὸ δυσχερὲς ἔργον καὶ πόσον ἐκτιμᾷ τὴν μεγάλην προσπάθειαν τῆς Βαλκανικῆς Επιτροπῆς, ἵσταται ἀξιότιμα μέλη ἐργάζονται ἀόνυμοι, μετ' ἀφοσιώσεως, ἀπροσωποληψίας οὐχ ἦττον δὲ καὶ αὐτοθυμίας.

Ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ κ. Rangel d' Castro ἀπευθύνει σήμερον ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν πρὸς τὴν Βαλκανικὴν Επιτροπείαν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Ἐν συνεχείᾳ ἔδόθη ὅ λόγος εἰς τὸν κ. **Rangel d' Castro**, ἀντιπρόσωπον τῆς Βραζιλίας παρὰ τῇ Βαλκανικῇ Επιτροπῇ, ὅστις διμίλησε σχετικῶς πρὸς τὴν ἴδρυσιν, ἀποστολὴν καὶ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.